

4. Offentliggørelse af vederlag

4.1. Gældende ret

Det faste vederlag, som et kommunalbestyrelses- eller regionsrådsmedlem modtager i medfør af den kommunale styrelseslov henholdsvis regionsloven, fremgår direkte af bekendtgørelserne om vederlag m.v. for varetagelse af kommunale henholdsvis regionale hverv (bekendtgørelse nr. 1461 henholdsvis 1460 af 19. december 2005). Oplysninger om størrelsen af udvalgsvederlag og udvalgsformandsvederlag – og for regionens vedkommende om størrelsen for vederlag for medlemskab af forretningsudvalget og særlige udvalg af midlertidig karakter – kan fås ved henvendelse til kommunen henholdsvis regionen, idet oplysningerne er omfattet af den almindelige adgang til aktindsigt efter offentlighedsloven. Oplysningerne kan ikke undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1, som en oplysning om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold. Oplysninger om udvalgsformandsvederlag i kommunen skal endvidere fremgå af kommunens styrelsesvedtægt.

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der varetager et andet hverv end medlemskab af kommunalbestyrelsens udvalg eller underudvalg, kan modtage særskilt vederlag herfor efter andre regler end den kommunale styrelseslov, også i tilfælde, hvor vedkommende medlem er valgt eller foreslået til at varetage hvervet af kommunen. Eksempelvis kan et kommunalbestyrelsesmedlem modtage vederlag for medlemskab af en bestyrelse i et aktieselskab i medfør af aktieselskabslovens § 64. Tilsvarende gælder for et regionsrådsmedlem.

Selskaber, der er oprettet på privatretligt grundlag – eksempelvis aktie- og anpartsselskaber – er ikke efter offentlighedsloven forpligtet til at oplyse om størrelsen af eventuelle bestyrelseshonorarer. Dog er virksomhed, der udøves af større elforsynings-, naturgasforsynings- og fjernvarmeforsyningsvirksomheder, omfattet af offentlighedsloven og dermed forpligtet til at give aktindsigt efter offentlighedslovens regler, jf. nærmere offentlighedslovens § 1, stk. 2.

Kommunen eller regionen kan dog efter omstændighederne være forpligtet til at give aktindsigt i oplysninger om bestyrelseshonorarer i selskaber, der er oprettet på privatretligt grundlag, såfremt de fremgår af materiale, der er indgået til kommunen henholdsvis regionen. Oplysningerne kan ikke undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1, som en oplysning om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, medmindre oplysningen

om det pågældende bestyrelseshonorar afslører noget om vedkommendes privatøkonomi.

Der findes endvidere bestemmelser i årsregnskabsloven, hvorefter visse virksomheder i årsregnskabet skal angive det samlede vederlag for regnskabsåret for nuværende og forhenværende medlemmer af ledelsen, jf. nærmere årsregnskabslovens § 98 b. Vederlaget skal fordeles på hver ledelsesfunktion, eksempelvis bestyrelsen. Man kan undlade at give oplysningerne, hvis en angivelse på ledelsesfunktion vil føre til, at der vil blive vist beløb for et enkelt medlem.

Der findes således ikke bestemmelser i lovgivningen, som generelt forpligter kommunen, regionen eller andre til at offentliggøre størrelsen af vederlag til de enkelte kommunalbestyrelses- eller regionsrådsmedlemmer eller kommunalt eller regionalt ansatte, som ikke udbetales i medfør af reglerne i den kommunale styrelseslov henholdsvis regionsloven.

4.2. Udvalget vedrørende de styringsmæssige relationer mellem kommunalbestyrelser og kommunale selskaber

Udvalget, der har haft deltagelse af Indenrigs- og Sundhedsministeriet (formand), Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Justitsministeriet samt Amtsrådsforeningen, KL og Københavns og Frederiksberg Kommuner, blev nedsat den 1. september 2005, og har afgivet sin rapport i december 2006.

Baggrunden for nedsættelsen af udvalget var bl.a., at der ikke på det kommunale område har været gennemført en systematisk afdækning af styringsmæssige problemstillinger i forholdet mellem kommunalbestyrelser og de kommunale selskaber, herunder vedrørende kommunalbestyrelsesmedlemmers og kommunalt ansattes varetagelse af bestyrelseshverv i aktieselskaber, ligesom de kommunale parter heller ikke har opstillet anbefalinger for området i form af f.eks. principper om åbenhed og gennemsigtighed.

Udvalget fik på denne baggrund bl.a. til opgave at klarlægge den nuværende brug af kommunalpolitikere og embedsmænd i helt eller delvist kommunalt, herunder indirekte kommunalt, ejede aktieselskabers og anpartsselskabers bestyrelser, samt klarlægge gældende ret for så vidt angår de styringsmæssige relationer i forholdet mellem kommunalbestyrelsen og aktieselskabet/anpartsselskabet. Udvalget skulle i denne forbindelse overveje behovet for lovgivning på området.

Udvalget har bl.a. behandlet spørgsmålet om udbetaling af vederlag til de pågældende bestyrelsesmedlemmer. Det fremgår af udvalgets rapport, at det er udvalgets opfattelse, at den undersøgelse af kommunernes deltagelse i aktie- og anpartsselskaber, som er